

Przestrzenie przekładu

4

Prace Naukowe

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3926

Przestrzenie przekładu

4

pod redakcją

Jolanty Lubochy-Kruglik, Oksany Małysy i Gabrieli Wilk

Redaktor serii: Językoznawstwo Słowiańskie
Jolanta Lubocha-Kruglik

Recenzenci
Maria Mocarz-Kleindienst
Tadeusz Szczerbowski

Spis treści

Od redaktorów	9
-------------------------	---

Przekład artystyczny

Joanna Warmuzińska-Rogóż Jak przetłumaczyć dwujęzyczny oryginał? O możliwym tłumaczeniu na język polski manifestu przekładowego <i>Re-belle et infidèle / The Body Bilingual</i> autorstwa Susanne de Lotbinière-Harwood	13
Małgorzata Ślarzyńska Polska recepcja słowno-obrazowej twórczości Dina Buzzatiego	25
Aneta Wielgosz Adaptacja kontekstu kulturowego w polskich przekładach <i>Bajek przez telefon</i> Gianniego Rodariego	35
Zofia Małysa-Jancyz Aspekt kulturowy generowania przypisów w polskim i rosyjskim tłumaczeniu <i>Mapy i terytorium</i> Michela Houellebecqa	45
Ганна Филатова Переосмысление прецедентных феноменов в «мифологической трилогии» Роджера Желязны и её русских переводах	55
Лукаш Гемборек Проявления карнавализации в <i>Детях Луны</i> Бориса Акунина и их польском переводе	65
Давид Адамчик Культурная инаковость в русском переводе книги Мариуша Вилька <i>Дом над Онего</i>	75

Александр Богуш Архаизация и названия реалий в переводе (на материале детективов Марека Краевского)	85
Мария Ненарокова Латинское средневековое наследие в польском гимнографическом корпусе: переводы <i>Ave, maris stella</i>	95
Ирина Григорьева Трудности перевода поэзии Марины Цветаевой	105
Szymon Bryzek O błędach translatorskich Macieja Maleńczuka (na materiale wybranych utworów Włodzimierza Wysockiego)	117
Aleksandra Nocoń Przekład wielojęzyczności na język polski na przykładzie francuskojęzycznej poezji maurytyjskiej	125
Eстера Sobalkowska Vasko Popa w przekładach Tadeusza Różewicza	135

Przekład filmowy i sceniczny

Piotr Mamet, Anna Majer, Gabriela Wilk Agent 007 i M w ocenach wzajemnych – polski i rosyjski przekład wybranych fragmentów filmów	147
Anna Paszkowska Wielojęzyczność w dialogach filmowych	165
Maciej Małek Antroponimy w przekładzie scenicznym	175

Badania konfrontatywne a badania przekładowe

Анастасия Уржа Реализация семантики персуазивности и неопределённо-личности при переводе фантастических текстов	189
Anna Rudyk Polskie odpowiedniki przekładowe rosyjskiego leksemu <i>pad</i>	199
Моника Чмель Особенности передачи модусных рамок (на примере романа Людмилы Петрушевской <i>Номер Один, или В садах других возможностей</i> и его польского перевода)	211

Lubomír Hampel	
Kuriozalny tekst literacki, czyli aliteracja po raz drugi – porównanie polskiego przekładu z czeskim oryginałem	223
Татьяна Гаранович	
Структурно-семантические особенности белорусского синтаксического фразеологизма <i>як было не + инфинитив</i> и его соответствия в английском языке	241

Przekład specjalistyczny

Ewa Białek	
Rosyjsko-polskie pary przekładowe: studium kilku przypadków	255
Давид Броновски	
О специфике перевода терминов из области таможенного права на польский язык (на основании текста Таможенного кодекса Таможенного союза)	267
Katarzyna Strębska-Liszewska	
O ekwiwalencji w tłumaczeniu terminologii odszkodowawczej (na przykładzie języka angielskiego i polskiego)	279
Natalia Shlikhutka	
Charakterystyka leksyki specjalistycznej na materiale słowackich tekstów medycznych	295
Aleksandra Wojnarowska	
Łacińskie nazwy anatomiczne oka i ich słowiańskie ekwiwalenty	305

Warsztat tłumacza i dydaktyka przekładu

Justyna Cichoń	
Odpowiedzialność prawna tłumaczy	315
Paweł Łapiński	
Na usługach wielu panów. Tłumacz literacki w perspektywie programu Sample Translations ©POLAND.	325
Надежда Голтвяница, Елена Хавкина	
Системы контекстуального поиска <i>Linguee</i> , <i>Reverso</i> и <i>ABBYY Lingvo Live</i> в профессиональной деятельности переводчика	335
Светлана Зверева	
Дидактические возможности CAT-инструментов в повышении качества подготовки переводчиков	345

Od redaktorów

Oddajemy do rąk Państwa kolejny tom monografii *Przestrzenie przekładu*. Szerokie potraktowanie tematu, zawarte w tytule, pozwala na prezentację wyników, w których uwzględniono różne podejścia metodologiczne w ujęciu interdyscyplinarnym.

Autorzy artykułów, które znalazły się w tomie, poruszają wiele bardzo istotnych zagadnień, ukazując całą gamę możliwości interpretacyjnych. Łączy je jedno – wszystkie pozostają w sferze przekładu. Przedmiotem refleksji były więc zarówno kwestie o charakterze ogólnym, jak i szczegółowe zjawiska analizowane na podstawie przekładów tekstów literackich i specjalistycznych.

W części pierwszej poświęconej przekładowi artystycznemu autorzy omawiali między innymi tematykę związaną z wielojęzycznością i jej implikacjami dla przekładu, analizowali możliwość adaptacji kontekstu kulturowego w przekładzie i problemy z tego wynikające. Część druga zawiera teksty ukazujące specyfikę przekładu filmowego i scenicznego. Badacze zwracają tu uwagę na mnogość kodów kulturowych, których oddanie staje się dla tłumacza prawdziwym wyzwaniem. Osobną część poświęcono zagadnieniom stojącym na pograniczu badań konfrontatywnych i przekładowych. Przedmiotem opisu były tu zjawiska szczegółowe dotyczące na przykład przekazu ram modalnych, aliteracji czy realizacji semantyki perswazyjności. W części dotyczącej przekładu specjalistycznego omówiono problemy związane z przekładem terminów, wskazano na konieczność konfrontowania ustaleń z badaczami reprezentującymi różne języki. Ponadto zaprezentowano aspekty prawne odpowiedzialności zawodowej tłumaczy. Tom zamyka część, w której przedstawiono wyniki ustaleń związanych z warsztatem tłumacza i dydaktyką przekładu. Wskazano w niej na praktyczne możliwości wykorzystania nowych narzędzi i nowych programów w pracy tłumacza oraz na konieczność opanowania nowych technologii.

Wielogłosowość dyskusji, której wyniki przybliżyamy w przedkładanej monografii, pokazuje, jak ważna jest współpraca między badaczami reprezentującymi nie tylko różne języki, ale też różne obszary zainteresowań. Wyrażamy nadzieję, że prezentowany tom będzie zachętą do kolejnych spotkań, do kolejnej wymiany doświadczeń.

*Jolanta Lubocha-Kruglik
Oksana Małysa
Gabriela Wilk*

Redakcja: Barbara Konopka, Oksana Małysa

Projekt okładki: Anna Paszkowska

Korekta: Lidia Szumigala

Łamanie: Alicja Załęcka

Copyright © 2020 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISBN 978-83-226-3821-7

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-226-3822-4

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 22,25. Ark. wyd. 24,0.

Papier offset. kl. III, 90 g.

Cena 64,90 zł (w tym VAT)

Druk i oprawa: Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7-9, 71-063 Szczecin